

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 34P/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620201728
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Dlugolinská
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2020:1620201728.1

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti súdu o maloletého L. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, dieťa rodičov- matky T. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX, U. a otca G. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. X, U., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Zoltán Sťahula, s.r.o., so sídlom Dunajská 6, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Zoltán Sťahula, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.07.2020 sa otec maloletého domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil matke povinnosť zdržať sa premiestnenia maloletého tým, že zmení jeho bydlisko (reálny obvyklý pobyt) do inej obce ako Stupava a iného štátu ako Slovenská republika.

2. Návrh odôvodnil tým, že rodičia maloletého sa napriek rozvodu ich manželstva snažili pri úprave ich rodičovských práv a povinností odosobniť od ich problémov a prispôbiť sa čo najviac potrebám svojho syna, na základe čoho uzavreli rodičovskú dohodu, v ktorej upravili styk maloletého s otcom v nevyhnutnom rozsahu, aby bol zabezpečený aspoň minimálny kontakt otca s maloletým pre prípad, že by sa vzťahy zhoršili. Rodičia sa vzájomne dohodli, že nebudú maloletému určovať prostredníctvom rozhodnutia súdu konkrétny čas, kedy má byť maloletý, najmä počas pracovných dní, s tým ktorým rodičom, a to najmä z dôvodu,

že rodičia bývajú neďaleko od seba. Otec sa s maloletým stretával po schválení rodičovskej dohody súdom aj mimo jej rozsah do času, pokiaľ matka v čase prepuknutia korony nevyslovila s takýmto konaním nesúhlas, čo zároveň zodpovedalo času, keď matka podľa otca intenzívne riešila presun maloletého do Českej republiky. Nakoľko otec nemal spočiatku vedomosť

o dôvode, prečo matka odrazu nesúhlasila s týmto stretávaním, chcel nechať priestor a čas, nech sa vzťahy upokojia. Matka maloletého však následne otcovi oznámila, že sa s maloletým plánuje presťahovať do Českej republiky, konkrétne C. vzdalenej od aktuálneho bydliska maloletého 270 km. Matka zároveň otcovi oznámila, že maloletý je už prijatý na základnú bilingválnu školu V. v C.. Potvrdenie o prijatí maloletého je z februára 2020, a teda uvedené matka riešila zjavne v čase rozvodu. Otec uviedol, že spätne s prihliadnutím na túto skutočnosť rozumie, prečo matka spočiatku ochotne súhlasila, že nie je potrebné určovať styk otca so synom aj počas pracovného týždňa, a že na uvedenom sa následne dohodnú mimo rodičovskej dohody, resp. nechajú na L., kedy počas týždňa bude chcieť byť s otcom.

Z matkinej strany išlo podľa názoru otca zjavne o premyslený krok, aby mohla na tento úzky styk otca s maloletým len počas víkendov poukázať v prípade iniciovania súdneho konania. Maloletému sú podľa názoru otca zo strany matky a detí jej nového partnera predostierané len samé superlatívy vo vzťahu

ku škole, do ktorej by mal maloletý nastúpiť. Rovnako je prirodzené, že maloletý chce tráviť čas s deťmi nového partnera matky, ktoré sú v podstate jeho rovesníci a s ktorými sa môže hrať. Maloletý podľa otca ale nevie posúdiť všetky negatívne dôsledky nielen na jeho psychiku spojené s jeho presťahovaním, návštevou bilingválnej školy, novým prostredím, častým cestovaním, či vzdialenosťou od otca. Maloletý si podľa otca ani neuvedomuje, že zatiaľ sa učil angličtinu len rok, čo sa prirodzene odrazilo na jej úrovni, a aké náročné bude v angličtine dobehnúť aj predchádzajúce roky a zároveň sa učiť v podstate aj nový jazyk, a to češtinu. Otec má za to, že v danom prípade sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko otec prostredníctvom listinných dôkazov osvedčil naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov vyžadujúci si okamžitý zásah súdu. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov podľa názoru otca vyplýva zo svojvoľného rozhodnutia matky v podstatnej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa, a to zmeny obvyklého pobytu dieťaťa do iného štátu a s tým spojenej zmeny školy. Len zverením maloletého dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov rodičovské práva a povinnosti druhého rodiča ostávajú

v nezmenenom rozsahu zachované. Podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. Ustanovenie § 35 Zákona o rodine obsahuje len demonštratívny výpočet podstatných záležitostí maloletého dieťaťa, preto súd môže ako podstatnú vec posúdiť aj inú otázku, ako uvedenú v citovanom zákonnom ustanovení. Premiestnenie dieťaťa do iného štátu a do mesta vzdialeného 270 km od súčasného obvyklého pobytu dieťaťa a otca, ktorý bude mať v konečnom dôsledku aj právny dôsledok zmeny právomoci súdu, ktorý by mohol

v budúcnosti o maloletom konať, je podstatnou otázkou. Zmena bydliska dieťaťa a jeho presťahovanie do C. vzdialeného 270 km od súčasného bydliska dieťaťa, kde má dieťa vybudované všetky podstatné väzby a kde žije od narodenia na základe vzájomnej dohody rodičov, je zjavne potrebné posudzovať ako podstatnú vec týkajúcu sa maloletého dieťaťa,

o ktorej majú rozhodnúť obaja rodičia a v prípade, ak k ich dohode nedôjde, môže ktorýkoľvek z rodičov navrhnúť, aby rozhodol súd. Ďalej je potrebné uviesť, že zmena bydliska si v tomto prípade vyžaduje i zmenu školy, ktorú má maloletý navštevovať, zmenu mimoškolských aktivít a zároveň zásadným spôsobom vplýva i na doposiaľ upravený styk dieťaťa s otcom, ktorý sa realizoval aj počas pracovného týždňa, aj keď nebol upravený v rodičovskej dohode.

Matka svojím konaním nesmeruje k dosiahnutiu najlepšieho záujmu dieťaťa, keď ho chce vytrhnúť z pre neho doteraz známeho prostredia a od otca, ale sleduje naplnenie svojho rozhodnutia presťahovať sa za súčasným novým partnerom, pričom nerešpektuje práva dieťaťa a otca maloletého. Podľa názoru otca je ohrozená možnosť maloletého nielen zotrvať

v prirodzenom prostredí, na ktoré je maloletý zvyknutý a považuje ho za svoj domov, čím bude stabilita jeho prostredia značne narušená, ale dôjde najmä k obmedzeniu možností kontaktu maloletého so svojím otcom, rozvíjania ich prirodzeného vzťahu, rozširovania vzájomného kontaktu a možnosti syna kedykoľvek sa obrátiť na svojho otca. Navyše maloletý by musel každý druhý týždeň cestovať značnú diaľku, meniť prostredie, svojich kamarátov, čo nie je v jeho záujme. K návrhu pripojil potvrdenie o nástupe maloletého do 4. ročníka Gymnázia, základnej školy a materskej školy V., s.r.o. v C. zo dňa 27.02.2020, výpis z sms komunikácie s matkou maloletého, kópiu rodného listu maloletého a rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 9P/82/2019 zo dňa 27.01.2020.

3. Rodičovské práva a povinnosti rodičov maloletého sú v súčasnosti upravené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 9P/82/2019 zo dňa 27.01.2020 tak, že súd schválil dohodu rodičov v nasledujúcom znení:

"Maloletý L. W., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode manželstva zveruje do osobnej starostlivosti matky.

Zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok sú oprávnení obaja rodičia.

Otec G. W., nar. XX.XX.XXXX. sa zaväzuje prispievať na výživu mal. L. W., nar. XX.XX.XXXX. výživným vo výške 250 EUR mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

Otec G. W., nar. XX.XX.XXXX., je oprávnený stretávať sa s mal. L. W., nar. XX.XX.XXXX. nasledovne:

- každý páry kalendárny týždeň v roku od piatka od 16,00 hod. do pondelka do 08,00 hod. s výnimkou nasledovných sviatkov a školských prázdnin, počas ktorých je oprávnený stretávať sa s maloletým takto:

- v každom párnom kalendárnom roku počas zimných školských prázdnin od 23. 12. od 17,00 hod. do 25. 12. do 10,00 hod.
- v každom nepárnom kalendárnom roku počas zimných školských prázdnin od 25. 12. od 10,00 hod. do 27. 12. do 10,00. hod a od 30. 12. od 10,00 hod do 02. 01. nasledujúceho kalendárneho roku do 18,00 hod.
- v každom nepárnom kalendárnom roku počas jarých školských prázdnin od pondelka od 8,00 hod. do piatka do 18,00 hod.
- v každom párnom kalendárnom roku počas veľkonočných sviatkov od Veľkonočnej nedele od 16,00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19,00 hod.
- v každom kalendárnom roku počas letných školských prázdnin v 28., 30. a 34. týždni roku vždy od pondelka od 8,00 hod. do nedele do 18,00 hod.

Otec si v určený deň a hodinu maloletého prevezme v mieste bydliska matky a v určený deň a hodinu ho matke odovzdá."

4. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne vymedzený.

7. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

11. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov.

Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku (súd nevykonáva dokazovanie ako v konaní vo veci samej). Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané.

K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Zároveň neodkladné opatrenie nariadi súd len za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

12. V konaní o starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

13. Súd po oboznámení sa s návrhom a jeho prílohami dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Súd nemal za osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, čo je zákonný predpoklad pre nariadenie neodkladného opatrenia. Rodičovské práva a povinnosti rodičov maloletého sú v súčasnosti upravené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 9P/82/2019 zo dňa 27.01.2020. V prvom rade súd poukazuje na skutočnosť, že bežné záležitosti týkajúce sa maloletého dieťaťa je oprávnený rozhodovať ten z rodičov, u ktorého sa maloleté dieťa aktuálne nachádza, pričom ide o záležitosti týkajúce sa uspokojovania každodenných potrieb dieťaťa. Podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa, musia byť vždy schválené oboma rodičmi, teda rodičia rozhodujú o nich spoločne. Ak ide o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností a rodičia sa na nej nevedia dohodnúť, sú dané podmienky pre postup podľa § 35 Zákona o rodine, kde na základe návrhu ktoréhokoľvek z rodičov rozhodne súd. Vysťahovanie maloletého dieťaťa do cudziny je pritom v uvedenom ustanovení aj výslovne zaradené medzi podstatné veci súvisiace s výkonom rodičovských práv a povinností. Matka maloletého nemôže bez súhlasu otca rozhodovať sama o podstatných záležitostiach maloletého, teda ani o vysťahovaní maloletého do cudziny, v tomto prípade do Českej republiky, mesta Ostravy. Navrhovateľ ako otec maloletého je naďalej jedným zo zákonných zástupcov maloletého a rodičovské práva a povinnosti mu v tomto smere neboli obmedzené. Z podaného návrhu vyplýva, že matka otcovi oznámila, že sa s maloletým chce vysťahovať do cudziny, s čím otec nesúhlasí. Zároveň je však z elektronickej komunikácie matky s otcom, predloženej súdu otcom zrejme, že matka nemá záujem neumožniť otcovi styk s maloletým v zmysle právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým boli upravené rodičovské práva rodičov. Zároveň z tejto komunikácie nevyplýva ani to, že by bol prístup matky nekompromisný a o svojom zámere by otca neinformovala. Skutočnosť, že matka už vykonala kroky smerujúce k jej odchodu s maloletým do Českej republiky neznamená, že tak skutočne urobí aj pri nesúhlase otca. V opačnom prípade by aj za súčasného stavu, pri neexistencii takého neodkladného opatrenia, aké požaduje otec v tomto konaní vydať, nebolo konanie matky v súlade so zákonom. Navyše súd dáva do pozornosti, že otec do dnešného dňa nepodal súdu návrh (vo veci samej), aby súd rozhodol o tejto podstatnej náležitosti týkajúcej sa maloletého, o ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť. Účelom neodkladného opatrenia nie je predbežné vyriešenie podstatnej otázky, o ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť. Toto je možné vyriešiť len v konaní vo veci samej po vykonaní riadneho dokazovania, kedy súd v prípade nezhody rodičov rozhodne, čo je v najlepšom záujme maloletého. Keďže matka, ako už bolo uvedené, v zmysle platnej právnej úpravy nemôže len na základe vlastného rozhodnutia a bez súhlasu otca maloletého vysťahovať do cudziny, nie je v tomto smere daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov a dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Pre úplnosť súd dodáva, že ak by sa matka maloletého bez súhlasu otca odsťahovala s maloletým mimo územia Slovenskej republiky, bol by daný dôvod na postup podľa Haagskeho dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z 25. októbra 1980 a nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností. Za takej situácie by mal navrhovateľ možnosť obrátiť sa na Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, ktoré mu sprostredkuje pomoc pri tzv. návratovom konaní, o ktorom vždy rozhodujú súdy štátu, kam bolo dieťa neoprávnene premiestené. Uvedeným postupom by navrhovateľ zároveň mohol zabrániť aj zmene obvyklého pobytu dieťaťa na účely určenia príslušnosti súdu.

15. Vzhľadom na uvedené súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, pričom súd opätovne poznamenáva, že navrhovateľ má naďalej možnosť domáhať sa v riadnom konaní vo veci samej rozhodnutia o podstatnej záležitosti týkajúcej sa maloletého, o ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť, kde by súd až po vykonaní náležitého dokazovania rozhodol, či presťahovanie maloletého je v jeho záujme a či takéto vysťahovanie maloletého bude umožnené napriek nesúhlasu otca.

16. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.